

**GENERALNY INSPEKTOR
OCHRONY DANYCH
OSOBOWYCH**

dr Edyta Bielak-Jomaa

Warszawa, dnia 10 maja 2016 r.

DOLiS/DEC-343/16/40032,40020

dot. DOLiS-440-[...]

DECYZJA

Na podstawie art. 105 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 23), art. 43 ust. 2 w związku z art. 22 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2015 r. poz. 2135, z późn. zm.), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie skargi Pana T. S., zam. w W., na przetwarzanie jego danych osobowych przez Księdza Proboszcza Parafii w W., Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych

umarza postępowanie.

Uzasadnienie

Do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wpłynęła skarga Pana T. S., zam. w W., na przetwarzanie jego danych osobowych przez Księdza Proboszcza Parafii w W.

Skarżący zarzucił Proboszczowi Parafii, iż mimo złożenia przez niego oświadczenia woli o wystąpieniu z Kościoła Katolickiego nie została o tym fakcie zamieszczona stosowna adnotacja w księdze chrztów, w związku z czym wniósł do Generalnego Inspektora o cyt.: „(...) wydanie merytorycznej decyzji administracyjnej zobowiązującej (...) Proboszcza Parafii (...) do sprostowania moich nieaktualnych danych osobowych (...)”.

W toku przeprowadzonego postępowania administracyjnego w niniejszej sprawie Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych ustalił, co następuje.

1. Skarżący skierował do Proboszcza Parafii pismo z dnia [...] sierpnia 2015 r. w treści którego oświadczył, iż występuje z Kościoła Rzymskokatolickiego i cofa zgodę na podleganie jego doktrynie i prawu. Ponadto w piśmie tym wskazał, że cyt. „[n]a podstawie art. 32 ust. 1 pkt 6 Ustawy o ochronie danych osobowych (...) proszę Księdza, jako administratora moich danych osobowych, o ich uaktualnienie w Księdze Chrztałów [...] przez naniesienie adnotacji o treści >>Dnia [...] sierpnia 2015 r. formalnym aktem wystąpił z Kościoła katolickiego<< oraz o przesłanie jako potwierdzenia odpisu aktu chrztu z powyższym sprostowaniem”.
2. W toku prowadzonego postępowania do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wpłynęły wyjaśnienia Proboszcza Parafii, w których wyjaśnił cyt. „[d]o parafii wpłynęło pismo z kategorycznym żądaniem wypisania z ksiąg Chrzcielnych, co jest niezgodne z obowiązującymi procedurami, o czym ten Pan został poinformowany i mimo że również został poinstruowany co musi uczynić by dopełnić formalności nie zastosował się do zaleceń (...)”.
3. Proboszcz ww. Parafii jest Proboszczem miejsca chrztu Skarżącego. Obecnie Skarżący nie mieszka na terenie tej Parafii.

W tym stanie faktycznym Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych zważył, co następuje.

Skarżący przedmiotem swojej skargi uczynił zarzut nieprawidłowości w procesie przetwarzania jego danych osobowych przez Proboszcza Parafii. Skarżący zarzucił niewykonanie ciążącego na Proboszczu Parafii – jako administratorze danych osobowych – obowiązku uaktualnienia jego danych osobowych, polegającego na naniesieniu w księdze chrztałów adnotacji, iż wystąpił on z Kościoła Katolickiego. Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych, działając na podstawie i w granicach kompetencji przyznanych mu ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2015 r., poz. 2135 z późn. zm.), zwanej dalej także ustawą, przeprowadził postępowanie administracyjne, w toku którego ustalił, iż Skarżący nie poddał się procedurze formalnego wystąpienia z Kościoła Katolickiego, a swoje „oświadczenie woli” skierował do Proboszcza Parafii miejsca swojego chrztu.

Zgodnie z treścią przepisu art. 43 ust. 2 ustawy w odniesieniu do zbiorów, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 3 oraz zbiorów, o których mowa w ust. 1 pkt 1a, przetwarzanych przez Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencję Wywiadu, Służbę Kontrwywiadu Wojskowego, Służbę Wywiadu Wojskowego oraz Centralne Biuro Antykorupcyjne, Generalnemu Inspektorowi nie przysługują uprawnienia określone w art. 12 pkt 2, art. 14 pkt 1 i 3 – 5 oraz art. 15 – 18. W myśl zaś art. 43 ust. 1 pkt 3 ustawy z obowiązku rejestracji zbioru danych zwolnieni są administratorzy danych dotyczących osób należących do kościoła lub innego związku wyznaniowego, o uregulowanej sytuacji prawnej, przetwarzanych na potrzeby tego kościoła lub związku wyznaniowego.

Należy zauważyć, że Kościół Rzymskokatolicki jest instytucją o uregulowanej sytuacji prawnej, unormowanej m. in. w Konstytucji RP w umowie międzynarodowej jaką jest Konkordat oraz w ustawach. W szczególności wskazać należy na przepisy Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r., nr 78, poz. 483 z późn. zm.), która w art. 25 stanowi, iż Kościoły i inne związki wyznaniowe są równouprawnione (art. 25 ust. 1). Władze publiczne w Rzeczypospolitej Polskiej zachowują bezstronność w sprawach przekonań religijnych, światopoglądowych i filozoficznych, zapewniając swobodę ich wyrażania w życiu publicznym (art. 25 ust 2). Stosunki między państwem a kościołami i innymi związkami wyznaniowymi są kształtowane na zasadach poszanowania ich autonomii oraz wzajemnej niezależności każdego w swoim zakresie, jak również współdziałania dla dobra człowieka i dobra wspólnego (art. 25 ust. 3). Stosunki między Rzeczpospolitą Polską a Kościołem Katolickim określają umowa międzynarodowa zawarta ze Stolicą Apostolską i ustawy (art. 25 ust. 4). Stosunki między Rzeczpospolitą Polską a innymi kościołami oraz związkami wyznaniowymi określają ustawy uchwalone na podstawie umów zawartych przez Radę Ministrów z ich właściwymi przedstawicielami (art. 25 ust. 5). Zgodnie z art. 2 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 29, poz. 154 ze zm.), Kościół rządzi się w swych sprawach własnym prawem, swobodnie wykonuje władzę duchowną i jurysdykcyjną oraz zarządza swoimi sprawami. Takie też stanowisko prezentuje Naczelny Sąd Administracyjny w wyrokach z dnia 9 lutego 2016 r. w sprawach o sygn. I OSK 2691/15, I OSK 1509/15, I OSK 579/15, I OSK 2585/15, I OSK 3179/15, I OSK 1466/15 „(...) Fakt przynależności do kościoła lub związku wyznaniowego podlega regulacji prawa kościelnego kościoła lub związku wyznaniowego, którego dotyczy. Poza wszystkim zaś, kwestia ta nie ma i tak znaczenia dla ostatecznego rozstrzygnięcia o wniosku przez organ administracyjny lub sąd. Decyduje bowiem ustawowe wyłączenie GİODO (...) i przyznana Konstytucją RP (art. 25 ust. 3 i 4), ratyfikowaną umową międzynarodową (art. 1 i 5 Konkordatu) i ustawami (art. 2, art. 3 ust. 1 i 2 uspkk) kwestie te regulującymi autonomią prawną Kościoła Katolickiego polegającą na tym, że Kościół rządzi się w swych sprawach własnym prawem, swobodnie wykonuje władzę duchowną i jurysdykcyjną oraz zarządza swoimi sprawami (...)”.

Dodatkowo ten sam Sąd w przywołanych wyżej wyrokach z dnia 9 lutego 2016 r. podniósł, że: „(...) całkowite porzucenie wiary lub wystąpienie z Kościoła – niezależnie od oceny dopuszczalności tej ostatniej czynności w świetle prawa kościelnego – nie stanowi żadnego uzasadnienia dla zatarcia pewnych, w przeszłości zaszłych faktów. W związku z materiałą zagadnienia trudno o dobre porównanie z dziedziny podlegającej kognicji sądu administracyjnego lub powszechnego, tym niemniej - w ocenie NSA - również prawo powszechnie obowiązujące nie przewiduje obowiązku zatarcia informacji o uczestnictwie obywatela w działalności jakiegokolwiek organizacji (...). Członek korporacji zawodowej, który żąda wykreślenia go z listy członków tej korporacji nie może również skutecznie prawnie domagać się usunięcia informacji, że wchodził w jej skład, lub, że złożył w określonej dacie ślubowanie korporacyjne. Osoba, która zmienia stan

cywilny przez rozwód, nie może żądać usunięcia z akt stanu cywilnego dokonanej wzmianki o zawarciu małżeństwa (...)"

Analiza ww. przepisów prawa, przy uwzględnieniu orzecznictwa sądów administracyjnych, prowadzi do wniosku, że decydującym w niniejszym postępowaniu jest to, czy Generalny Inspektor ma uprawnienia do wydawania decyzji nakazujących aktualizację danych w Księgach Chrztu. Z przytoczonego powyżej art. 43 ust. 2 ustawy wynika brak kompetencji GIODO do wydawania decyzji związanych z rozpatrywaniem skarg w zakresie danych osobowych przetwarzanych w zbiorach, o których mowa w pkt 3 ust. 1 tego artykułu.

Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych prowadząc postępowanie administracyjne, dokonał oceny całego zebranego materiału dowodowego. W toku postępowania Proboszcz Parafii wypowiedział się co do statusu Skarżącego w świetle prawa wewnętrznego Kościoła oraz w złożonych wyjaśnieniach wskazał, że Skarżącego nie dopełnił wewnętrznej procedury wystąpienia z Kościoła Katolickiego. Ponadto, Skarżący w treści skargi podniósł, że jedynym działaniem jakie podjął w celu wystąpienia z ww. wspólnoty było złożenie Proboszczowi Parafii pisemnego oświadczenia woli z dnia [...] sierpnia 2015 r. Generalny Inspektor po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego stwierdził, iż w zaistniałej sytuacji nie mogą być zastosowane przepisy ustawy o ochronie danych osobowych. Zgodnie bowiem z art. 43 ust. 2 ustawy organowi nie przysługują uprawnienia do wydania merytorycznego rozstrzygnięcia w ramach art. 18 ustawy w stosunku do osób należących do kościołów i związków wyznaniowych. W związku z brakiem możliwości zastosowania art. 18 ustawy w zaistniałym stanie faktycznym należy umorzyć postępowanie. W tym miejscu wskazać należy, że Generalny Inspektor nie ma podstaw do weryfikacji procedury występowania z Kościoła Katolickiego, ponieważ przepisy powszechnie obowiązujące nie dają mu tego rodzaju kompetencji, na co wskazuje przywołany powyżej art. 2 ustawy o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej. Co też podkreślił NSA ww. wyrokach z dnia 9 lutego 2016 r. „Generalny Inspektor Danych Osobowych, z mocy wyraźnego i niebudzącego wątpliwości interpretacyjnych art. 43 ust. 2 w zw. z ust.1 pkt 3 uodo, który to przepis jest prawem powszechnie obowiązującym i organy administracji oraz sądy administracyjne są obowiązane do jego przestrzegania i stosowania, nie jest w odniesieniu do zbiorów danych osób należących do kościoła, w tym Kościoła Katolickiego, władny do wydawania decyzji administracyjnych i rozpatrywania skarg w sprawach wykonania powszechnie obowiązujących przepisów o ochronie danych osobowych (...)”.

Stosownie do postanowień art. 105 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r., poz. 23 z późn. zm.), zwanej dalej: Kpa, gdy postępowanie z jakiegokolwiek przyczyny stało się bezprzedmiotowe, organ administracji wydaje decyzję o umorzeniu postępowania.

Przedmiot postępowania wiąże się ze stosowaniem przez organ publiczny przepisów materialnego prawa administracyjnego. W doktrynie wskazuje się, że cyt.: „bezprzedmiotowość postępowania

administracyjnego, o której stanowi art. 105 § 1 kpa, oznacza, że brak jest któregoś z elementów materialnego stosunku prawnego, a wobec tego nie można wydać decyzji załatwiającej sprawę przez rozstrzygnięcie jej co do istoty. Przesłanka umorzenia postępowania może istnieć jeszcze przed wszczęciem postępowania, co zostanie ujawnione dopiero w toczącym się postępowaniu, a może ona powstać także w czasie trwania postępowania, a więc w sprawie już zawisłej przed organem administracyjnym.” (B. Adamiak, J. Borkowski, Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz, C.H.Beck, Warszawa 2006, s. 489).

Ustalenie przez organ publiczny zaistnienia przesłanki, o której mowa w art. 105 § 1 Kpa, zobowiązuje go, jak podkreśla się w doktrynie i orzecznictwie, do umorzenia postępowania, nie ma bowiem w sytuacji zaistnienia tej przesłanki podstaw do rozstrzygnięcia sprawy co do istoty, a dalsze prowadzenie postępowania w takim przypadku stanowiłoby o jego wadliwości, mającej istotny wpływ na wynik sprawy.

W tym stanie faktycznym i prawnym Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych rozstrzygnął, jak na wstępie.

Na podstawie art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2015 r., poz. 2135 z późn. zm.), art. 129 § 2 w zw. z art. 127 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r., poz. 23) strona niezadowolona z niniejszej decyzji, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia, może zwrócić się do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych (adres: Biuro Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa) z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy.